

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ - ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборно веће Универзитета у Београду - Факултета политичких наука на седници одржаној 18. децембра 2019. године, донело је одлуку о расписивању Конкурса за доцента за ужу научну област Међународне студије и именовало је Комисију за писање извештаја о пријављеним кандидатима у саставу: проф. др Драган Симић, редовни професор Факултета политичких наука, Универзитета у Београду, проф. др Синиша Таталовић, редовни професор Факултета политичких знаности, Свеучилишта у Загребу и проф. др Радмила Накарада, редовни професор Факултета политичких наука, Универзитета у Београду.

Пошто је прегледала конкурсни материјал, Комисија, у складу са Законом о Универзитету и Статутом Факултета политичких наука, подноси Наставно-научном већу Факултета политичких наука следећи:

РЕФЕРАТ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

Конкурс за једног доцента за ужу научну област Међународне студије објављен је у публикацији Националне службе за запошљавање Послови бр. 860 од 18. децембра 2019. године. Увидом у поднете пријаве Комисија закључила да се пријавио само један кандидат: др Горан Тепшић.

Кандидат је уз пријаву, приложио оверену фотокопију дипломе докторских студија, уверење о положеним испитима свих нивоа студија, читану личну карту, биографију, списак научних и стручних радова, објављене радове у електронској форми, изјаву о изворности. Комисија је закључила да поднета пријава садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17 и 28/18), Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192 од 01.07.2016. године, бр. 195 од 22.09.2016, бр. 197 од 20.03.2017, бр. 199 од 16.10.2017. и бр. 203 од 21.05.2018.године).

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Кандидат др Горан Тепшић, рођен је [REDACTED] године у [REDACTED]. Држављанин је Републике Србије. Основну школу и Електротехничку школу „Раде Кончар“ завршио је у Београду са одличним успехом. Универзитет у Београду Факултет политичких наука, смер Међународне студије, уписао је 2004. године, а дипломирао је 2009. године са просечном оценом 9.09 (наслов дипломског рада: „Сецесионистички сукоби и насиље - упоредна анализа Бијафре и Квебека“). Након завршених основних академских, кандидат је 2009. године уписао мастер академске студије (смер Међународне студије, модул Студије мира), такође на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука, које је завршио 2011. године са просечном оценом 9.87 (наслов мастер тезе: „Приступ Јохана Галтунга у области решавања сукоба“). По добијању звања мастер политиколог – међународне студије, кандидат је 2011. године на истом факултету уписао Докторске студије политикологије – међународне и европске студије, а 2016. године је пријавио докторску тезу под насловом „Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета - случај БиХ“. Након положених испита са просечном оценом 9.66, Г. Тепшић је одбранио докторску дисертацију 2019. са највишом оценом 10 (десет) и стекао право на звање Доктор наука - политичке науке.

Др Горан Тепшић је од 2011. до 2013. године био ангажован као демонстратор, а након тога и као истраживач-сарадник (2013-2016) на Факултету политичких наука Универзитета у Београду у оквиру области Међународне студије на наставном предмету Студије мира (основне академске студије). Од 2016. је ангажован на Факултет политичких наука, као асистент за ужу научну област Међународне студије (на предмету Студије мира, као и на предметима Теорија и пракса решавања сукоба на Регионалном мастер програму студије мира, који се одржава на енглеском језику). Током свог ангажовања на основним и мастер студијама, кандидат је организовао и изводио вежбе, улажући велики труд да подстакне самосталне активности студената, припремао тестове, прегледао семинарске радове/есеје и учествовао у реализацији предиспитних обавеза и испита. Наведене активности су се одвијале несметано, уз приметну несвакидашњу озбиљност и преданост кандидата.

У досадашњем раду, др Горан Тепшић је био члан више комисија за одбрану мастер и дипломских радова. Уз то је показао и спремност независно од формалног чланства у комисијама да буде студентима на располагању за консултације.

Др Горан Тепшић је од 2008. године активно укључен у рад Центра за студије мира, научноистраживачког центра Факултета политичких наука, прво као сарадник а потом и као секретар. Приметно је допринео истраживачким пројектима, организацији конференција и публикацијама Центра.

Објављени радови:

Кандидат, др Горан Тепшић је у пријави на конкурс доставио списак научних радова, објављених у домаћим и страним публикацијама:

- *Рад у међународном часопису (M23)*

Тепшић, Горан, Вукелић, Милош, 2019. „Културно насиље као процес дугог трајања: од колонијализма до хуманитаризма“, Политичка мисао, год. 56, бр. 1, Факултет политичких знаности, Свеучилиште у Загребу

- *Рад у националном часопису међународног значаја (M24)*

Тепшић, Горан, 2017. „Building Nations Instead of Peace(s): the Bosnian Metaconflict“, Serbian Political Thought, godina IX, vol. 16, br. 2/2017, Institut za političke studije, Beograd

- *Рад у врхунском часопису националног значаја (M51)*

Тепшић, Горан, 2014. „Српско демократско питање: између политичке културе и међународног интервенционизма“, Национални интерес, година X, вол. 20, број 2/2014, стр. 77-95, Институту за политичке студије, Београд

Тепшић, Горан, 2012. „Национални идентитет и (зло)употреба „другог““, Годишњак ФПН 2012, 8 (VI), Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Тепшић, Горан, Џуверовић, Немања, 2011. „Теорија решавања сукоба – основни концепти и парадигме“, Годишњак ФПН 2011, 6 (V), Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

- *Рад у тематском зборнику водећег међународног значаја (M13)*

Тепшић, Горан, Џуверовић, Немања, 2018. „Bosnia and Herzegovina“, in: H. J. Giessmann and R. Mac Ginty (yp.), Research Handbook on Political Transition, Edward Elgar, London

- *Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)*

Тепшић, Горан, 2019. „What Is Left Of Liberal Peacebuilding: Lessons From The Western Balkans“, CEEISA-ISA 2019 Joint International Conference,

<http://web.isanet.org/Web/Conferences/CEEISA-ISA-Belgrade-2019/Archive/ae57729e-46af-43c8-b5e9-ccbe2a035db6.pdf>

Tepšić, Goran, Vukelić, Miloš, 2019. „Transforming enemies into adversaries: Bosnia-Herzegovina between ‘continuation of war by other means’ and agonistic pluralism“, The ASN 24th World Convention, <https://nationalities.org/services/aop-file-manager/file/5cc5b6773cd6de1700a707b1/ASN19-BK15-Tepsic-and-Vukelic.pdf>

Džuverović, Nemanja, Tepšić, Goran, 2018. „Neoliberal co-optation, power relations, and informality in the Balkan international studies profession“, ISA's 59th Annual Convention, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/San%20Francisco%202018-s/Archive/915b2182-bef6-4b1d-979e-68ae865788be.pdf>

Tepšić, Goran, 2016. „The Balkan ‘Metaconflicts’: Building Nations Instead of Peace(s)?“, ISA's 57th Annual Convention, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/Atlanta%202016/Archive/62746982-75ae-4bda-8d23-58902c72f59e.pdf>

Tepšić, Goran, 2013. „The Role of Political Elites in the Process of National Identity (Re)construction: The Protracted Conflict in Bosnia and Herzegovina“, XXVII Convegno SISP, Societa Italiana di Scienza Politica, <http://www.sisp.it/convegno/2013/sezioni/73/>

- *Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (M63)*

Тепшић, Горан, Џуверовић, Немања, 2016. „Рат који је требало да оконча све ратове - мир у европској науци између 1918. и 1939. године“, у: Весна Кнежевић-Предић (ур.), Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд; и у: Радмила Накарада, Весна Кнежевић-Предић и Александар Милошевић (ур.), Велики рат - недовршена прошлост, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

- *Рад у тематском зборнику националног значаја (M45)*

Накарада, Радмила, Тепшић, Горан, 2015. „Противречности и превазилажење српско-албанског сукоба“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Костадиновић, Невена, Тепшић, Горан, 2015. „Анализа медија - „мартовски нереди“ и „косовска независност““, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Тепшић, Горан, Еремић, Рената, 2015. „Национални митови у српским и албанским уџбеницима историје“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Накарада, Радмила, Тепшић, Горан, 2015. „О потреби истраживања митова и стереотипа у српско-албанским односима“, у: Горан Тепшић, Радмила Накарада, Мирјана Васовић (ур.), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Џуверовић, Немања, Стојадиновић, Младен, Тепшић, Горан, 2014. „Студије мира“, у: Милан Липовац и Драган Живојиновић (ур.), Међународна безбедност: теоријски приступи, Универзитет у Београду - Факултет безбедности, Београд

Тепшић, Горан, 2013. „Национални идентитети у сукобу - анализа српских и албанских историографских наратива“, у: Радмила Накарада и Драган Живојиновић (ур.), Србија у европском и глобалном контексту, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

- *Уређивање тематског зборника националног значаја (M49)*

Тепшић, Горан, Накарада, Радмила, Џуверовић, Немања (ур.), 2016. Интерпретације југословенских сукоба и њихове последице: између суштинског неслагања и дијалога, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

Тепшић, Горан, Накарада, Радмила, Васовић, Мирјана (ур.), 2015, Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд

- *Одбрањена докторска дисертација (M70)*

Тепшић, Горан, 2019, Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета: случај Босне и Херцеговине, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, УДК: 323.1:316.48(497.6)

2. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Општи услови

Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17 и 28/18), Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192 од 01.07.2016. године и одговарајућим изменама и допунама), прописано је, као општи услов да за доцента може бити изабран кандидат који поседује научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплому доктора наука стечену у иностранству, признату у складу са Законом о високом образовању.

Горан Тепшић је 2019. године одбранио докторску дисертацију под називом *Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета: случај Босне и Херцеговине*, која припада научној области за коју се кандидат бира, стога Комисија закључује да је овај услов испуњен.

Докторска дисертација, подељена је на пет поглавља, од којих је последње закључна расправа. Полазећи од претпоставке да би сваки истраживач требало да препозна и изнесе своје онтолошко и епистемолошко становиште, те да га одбрани од напада који могу доћи са других стајалишта, у првом поглављу, под насловом „Методолошко стајалиште: образложење интерпретативистичког приступа сукобу идентитета у Босни и Херцеговини“, Г. Тепшић износи основне претпоставке монистичке онтологије и интерпретативистичке епистемологије, уз одговор на најчешће критике које упућује позитивистичка парадигма. Заправо се аутор креће од одговора на позитивистичка оспоравања монизма и интерпретативизма, која их често проглашавају ненаучним, како би се објаснило да интерпретизам није ништа мање научан од позитивизма, као и да ниједна парадигма нема монопол научности.

У другом делу првог поглавља, детаљније се образлаже сам монистичко-интерпретативистички приступ. Полази се од претпоставке да свет не постоји независно од људске спознаје (монизам), тј. да је свет друштвено или дискурзивно конструисан. То значи да ће се идентитети, предмет овог истраживања, посматрају као конструкти, производи политичких дискурса и пракси, као неодвојиви од интерпретација припадника политичких елита. Због тога овај приступ почива на двострукој

херменеутици, разумевању значења који сами друштвени актери одређују. Интерпретативизма се суштински бави проучавањем значења, наратива и дискурса, јер се људска уверења и склоности не могу ишчитати из спољашњих „објективних чињеница“.

У трећем делу овог поглавља Г. Тепшић излаже категоријални апарат монистичко-интерпретативистичког приступа. Уводе се и објашњавају категорије попут друштвеног актера, делатништва/делатника, структуре и дискурса, које ће у наредном поглављу послужити као градивни елементи за успостављање теоријског оквира истраживања. Како је целокупна друштвена стварност артикулисана у дискурсу, који поседује инхерентне механизме репродукције моћи, а они искључују све што би могло довести у питање постојећи поредак моћи и подстичу све што му даје легитимитет, у четвртом делу првог поглавља кандидат образлаже и метод анализе дискурса. Два главна циља ове методе су акумулација што више информација о историјској позадини и примарним историјским изворима у које су сами дискурси уграђени (археологија); као и установљење дијахроничке промене коју су дискурси претрпели у одређеном временском периоду или њиховог континуитета (генеалогичка).

Друго поглавље, насловљено „Елита, моћ и идентитет: од управљања потребама до управљања сукобима“, обухвата теоријски приступ овог истраживања. Приступ почива на синтези теорија људских потреба, теорија етничитета и теорија елита. У првом делу поглавља кандидат излаже критику Бартоновог приступа теоријама (друштвених) људских потреба, доводи у питање универзалност људских потреба, њихову „просоцијалност“, психолошко-биолошку природу, итд. Уместо бартоновске, Тепшић нуди постбартоновску парадигму која истиче значај културе за разумевање људских потреба, а саме потребе више посматра као наративна или хеуристичка средства. У овој перспективи, оне су заправо последица друштвене социјализације појединца, неопходни услови индивидуалног и политичког делатништва које карактерише целокупно људско деловање. Тепшић у овом делу поглавља издваја и потребу за идентитетом као кључну категорију целокупног истраживања.

У другом делу поглавља кандидат теоријски разматра однос политичких елита и идентитета као делатне потребе. Наводи се да политички легитимитет зависи од задовољења ове потребе, али и да елите одређују услове и начине њеног задовољења. Уводи се и концепт „управљаштва“, који почива на идеји о инструментализацији и манипулацији потребама, идентитетом. У овој перспективи, (етнички) идентитет практично постаје кључно средство контроле становништва. Проблематизује се и

природа етничког идентитета, па се износи схватање по коме је он пре свега однос, интеракција између Сопства и Другости. Та интеракција подразумева, према Тепшићу одређени друштвени садржај, али и границу која раздваја „нас“ од „њих“. Како саме етничке групе нису оперативне категорије, етницитет представљају и заступају политичке елите, „етнополитички предузетници“. Однос идентитета и друштвеног деловања аутор објашњава кроз наративну теорију деловања, док се формирање односа Сопства и Другости образлаже кроз дијалошке теорије.

У трећем делу другог поглавља кандидат се бави теоријом друштвеног сукоба дугог трајања, Едварда Азара. Износи десет Азарових теза, које истичу основне карактеристике оваквих сукоба и одређују сам сукоб као оспоравање људских потреба, пре свега етничког идентитета. Наводе и четири променљиве које утичу на дуготрајност сукоба: групни садржај и идентитетска група (јединица анализе), међугрупна динамика, улога власти и државе и међународна повезаност. Поред променљивих, као значајне чиниоце Тепшић описује и механизме пролонгирања сукоба, пре свега — потпуну негацију постојања других идентитета, надметање око улоге жртве (компетитивна самовиктимизација), негацију потреба друге стране из страха од „истости“ (асимилације), и отпор прихватању права на различитост.

Треће поглавље, „Критика изградње мира и државе у послератној Босни и Херцеговини“, представља анализу ширег друштвено-политичког контекста у коме су настали дискурси и наративи (и идентитети) које ће аутор анализирати у четвртом поглављу. У првом делу се одређују концепти „изградње мира“ и „изградње државе“, образлажу се различити приступи либералном миру (мир победника, институционални мир, конституционални мир и цивилни (грађански) мир) и његова типологија (конзервативни, ортодоксни и еманципативни либерални мир). Потом се износе главне критике изградње либералног мира и државе. На крају првог дела овог поглавља кандидат износи запажање да су локалне елите у БиХ и своје концепције мира конструисале у етничким категоријама, као мир за сопствену етничку групу, те да не постоји концепција мира која није према некоме искључива, укључујући и ону међународне заједнице.

У другом делу кандидат анализира дискурс међународне заједнице, пре свега високих представника у БиХ, где посебно истиче његове контрадикторности, тј. несклад између либералног и европског дискурса, с једне стране, и нелибералне и ауторитарне праксе, с друге. Трећи део се бави се генезом високог представника као друштвеног актера у БиХ. Аутор анализира деловање свих високих представника, од

Карла Билта до Валентина Инцка, и закључује о последицама њиховог деловања по послератну транзицију и сукоб дугог трајања у БиХ.

Четврто поглавље, „Конструкција етнонационалних идентитета у дискурсима босанских политичких елита: наративи о рату, жртви и држави“, обухвата анализу три доминантна етнополитичка дискурса у БиХ, тј. њихове наративе о рату, жртви и држави. Део о рату обухвата анализу бошњачко-српског и бошњачко-хрватског метасукоба, тј. сукоба о интерпретацији рата. Бави се и улогом ратних вођа и њиховом заоставштином у трима политичким дискурсима. У делу о жртви, аутор прво анализира бошњачки дискурс, потом српски и, на крају, хрватски. Анализира и како ови наративи интерпретирају улогу међународног и босанског судства и тужилаштва. Анализа наратива о држави опет обухвата три перспективе, али и два дискурзивна сукоба о државности, бошњачко-српски (о статусу БиХ) и бошњачко-хрватски (о статусу Федерације БиХ). Као критичан пример сукоба о државности у БиХ, Тепшић анализира тему националних/државних празника, као и реакције које они изазивају. На крају овог поглавља кандидат закључује како ови наративи конструишу међусобно искључиве идентитете, који од три идентитета су међусобно искључиви, а који нису, и зашто.

Пето поглавље, „Закључна расправа: идентитет, држава плурализам“, поред закључка о постојању идентитетског сукоба дугог трајања, заснованог на анализи дискурса у претходном поглављу, обухвата и расправу о томе како се могу оценити резултати изградње државе у БиХ, двадесет пет година након рата („аномалија“ или „нормалност“), али нуди и нову перспективу, нови приступ босанској послератној транзицији, заснован на агонистичком плурализму.

Обавезни услови

1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе

Јавно приступно предавање заказује се на основу члана 64. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17), члана 20. и 21, а у вези са чланом 116. Статута Универзитета у Београду - Факултета политичких наука и Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 195. и Одлука Сената Универзитета у Београду 06-01 број: 06-2464/8-17). Јавно приступно предавање на тему „Етнички идентитет као друштвена потреба“ заказано је

Одлуком декана Факултета политичких наука која је објављена на огласним таблама и интернет страни Факултета. Горан Тепшић је одржао приступно предавање на Факултету политичких наука 23. јануара 2020. године од 15:00 до 15:45 сати у слушаоници 3. Предавање је обухватило критику теоријских концепата људских потреба и покушај њихове реинтерпретације у складу са структурном перспективом и интерпретативистичком парадигмом. То је резултирало специфичним идентитетским приступом који је аутор применио на анализу дискурса доминантних политичких елита у Босни и Херцеговини. Емпиријски узорак који је анализиран обухватио је преко две хиљаде изјава и говора (чији предмет је један од три етничка идентитета) представника политичких елита у Босни и Херцеговини. Приступном предавању су присуствовали чланови Комисије за избор у звање доцента. Комисија је сачинила Извештај о одржаном приступном предавању и кандидата Горана Тепшића оценила оценом 5 (пет). (У прилогу је Записник са одржаног приступног предавања).

2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода

Горан Тепшић је у пријави на конкурс, приложио резултате студентских анкета за академске 2015/16, 2016/17, 2017/18 и 2018/19. годину, током којих је радио као истраживач- сарадник и асистент на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. За академску 2015/2016 годину студенти су вредновали педагошки рад асистента Горана Тепшића на Студијама мира просечном оценом 4.45 (Међународна политика – 125 студената); за академску 2016/2017 просечном оценом 4.76 (Међународна политика – 65 студената) и 3.69 (Студије политикологије – 17 студената); за академску 2017/2018 просечном оценом 4.56 (Међународна политика – 57 студената), 4.28 (Међународне студије – 91 студент) и 4.26 (Студије политикологије – 29 студената); за академску 2018/2019 просечном оценом 3.66 (Међународна политика – 33 студента), 4.46 (Међународне студије – 104 студента) и 3.89 (Студије политикологије – 17 студената). На основу приложених анкета, Комисија констатује да је и овај услов испуњен, имајући у виду позитивне оцене педагошког рада кандидата.

3. Објављен један рад из категорије M20 или три рада из категорије M51 из научне области за коју се бира

Увидом у списак радова и радове које је др Горан Тепшић доставио, Комисија закључује да кандидат не само да задовољава већ и премашује овај услов. Кандидат је објавио два рада у категорији M20 (један у категорији M23 и један у категорији M24) и три рад у категорији M51.

У раду „Културно насиље као процес дугог трајања: од колонијализма до хуманитаризма“ (*Политичка мисао*, год. 56, бр. 1, 2019, стр. 109-131, Факултет политичких знаности, Загреб, **M23**) полази се од тезе да оријентализам, као облик културног насиља, представља структуру дугог трајања чија се матрица репродукује кроз дискурсе и праксе различитих друштвених поредака. Користећи генеалошки и *longue durée* приступ, аутори анализирају дискурсе колонијализма, антисемитизма, национализма и хуманитаризма како би указали на дуготрајност идентитетске поделе по линији Запад-Исток (Оријент), као и на континуитет одређеног културног садржаја који имплицира супериорност једне и инфериорност друге стране. Анализа показује и да сви ови дискурси, иако међусобно различити, могу да се укорене у оријенталистичку матрицу и да тако постану инструмент легитимације и оправдавања различитих облика индиректног (репресија, експлоатација) и директног насиља (ратови, геноцид, етничко чишћење). Циљ рада је разумевање различитих облика насиља и њихове сложености као предуслова за бављење превенцијом насиља.

У тексту „Building Nations instead of Peace(s): the Bosnian Metaconflict“ (*Serbian Political Thought*, No. 2/2017, Year IX, Vol. 16, Institut za političke studije, Beograd **M24**), аутор користи критички приступ изградњи мира, интерпретативну методологију и анализу дискурса како би показао да је кључни проблем међународне управе у Босни и Херцеговини „епистемичка хегемонија“ Запада. Ова врста хегемоније додатно је поларизовала већ подељено босанско друштво кроз примену приступа који подсећају на еру колонијализма и империјализма. По мишљењу аутора, иако нелиберално, нелегитимно и без политичке одговорности према локалној заједници, ово неформално старатељство је усвојило дискурсе либерализма и „европејства“ да би оправдало своје деловање у Босни и Херцеговини, како пред локалним становништвом, тако и пред међународном јавношћу. Без обзира на ове напоре међународне заједнице, њено деловање у Босни и Херцеговини је изазвало отпор, углавном у форми етнополитике. Тако су политичке елите, и државне и међународне, претвориле послератно друштво

Босне и Херцеговине у „наставак рата другим средствима“, што је довело до конструкције међусобно искључивих етничких идентитета и до етнизације мира.

У раду „Српско демократско питање: између политичке културе и међународног интервенционизма“ (*Национални интерес*, година X, вол. 20, број 2/2014, стр. 77-95, Институт за политичке студије, Београд **M51**), аутор се бави демократском транзицијом и њеним крајњим циљем и основним мерилем успешности – универзалним моделом либералне демократије. Он анализира нормативни детерминизам овог модела који и у свом процедуралном облику садржи изражену вредносну, тј. идеолошку компоненту. Истиче и да је овакво одређење демократије стекло политички и академски монопол и довело до тога да се сви остали облици политичких режима прогласе недемократским, тј. ауторитарним. У случају постсоцијалистичких земаља, то се, наводи, свело на Шумпетеров концепт компетитивног елитизма, који Робинсон назива и демократијом ниског интензитета. Аутор на примеру Србије потом показује да је управо монопол овог модела политичког режима кључна препрека њеној демократизацији, а не политичка култура њеног становништва.

У чланку „Национални идентитет и (зло)употреба „другог““ (*Годишњак ФПН 2012*, 8 (VI), Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд **M51**), аутор анализира теоријске концепте о групним идентитетима и њиховој улози у друштвеним, политичким, и посебно међунационалним односима. У мноштву различитих приступа, он покушава да еклектички одреди појам националног идентитета, као и улогу „другог“ у његовом формирању. Тако одређен теоријски оквир он примењује на званичне историографске наративе у Србији, тј. на интерпретације које нуде учесници историје за основну и средњу школу. На крају, аутор изводи закључке о улози Турака, Муслимана (Бошњака) и Албанаца у процесу формирања српског националног идентитета (и настојању да се тај идентитет уврсти у оквире „европског идентитета“), покушавајући тиме да допринесе бољем разумевању узрока сукоба на простору бивше Југославије.

Рад „Теорија решавања сукова - основни концепти и парадигме“ (*Годишњак ФПН 2011*, 6 (V), Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд **M51**) представља покушај да се одреде аналитичке и нормативне границе области решавања сукоба, да се изложе њени основни концепти и парадигме, и да се допринесе смањењу термиолошке конфузије која у овој области влада. Први део рада бави се одређењем и класификацијом сукоба, други део је посвећен анализи концепата и техника решавања сукоба, док се у трећем делу излажу доминантне парадигме, с посебним освртом на

теорију о људским потребама. У закључку се уочавају одређене препреке на које се може наићи у процесу решавања сукоба и предлажу критеријуми за њихово успешно превазилажење.

4. Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (M31, M33, M61, M63)

Увидом у списак радова и радове које је др Горан Тепшић доставио, Комисија закључује да и у овом случају кандидат задовољава (и премашује) овај услов. Кандидат је објавио 5 радова у категорији M33 и 1 рад у категорији M63.

У раду „Transforming enemies into adversaries: Bosnia-Herzegovina between ‘continuation of war by other means’ and agonistic pluralism“ (The ASN 24th World Convention, 2019, **M33**), полази се од анализе политичке ситуације у Босни и Херцеговини, која се више од две деценије након рата (1992-1995) може описати као „наставак рата другим средствима“. Послератна транзиција је ову земљу додатно поларизовала дуж линија ратних непријатељстава, дајући им структурне и институционалне особине. Све то наводи многе истраживаче на закључак да Босна представља пример неуспешне изградње државе и мира. Међутим, аутори овог рада заступају став да ова држава представља само један од многих случајева који се не уклапа у нормативни концепт „вестфалске државе“. Насупрот овом концепту, они нуде модел агонистичког плурализма (и државе), као прикладнији за разумевање послератног периода у Босни и Херцеговини и, на основу анализе локалних и међународних политичких пракси и дискурса, закључују да је ова држава део глобалног постхладноратовског тренда, пре него изузетак или аномалија међународног система.

Текст „What Is Left Of Liberal Peacebuilding: Lessons From The Western Balkans“ (CEEISA-ISA 2019 Joint International Conference, **M33**) се бави анализама послератне изградње мира и државе у Босни и Херцеговини и на Косову, које углавном истичу како су ова два случаја добар пример кризе либералне изградње мира, која траје дуже од две деценије. Многи аутори наводе како су ове мисије изградње мира имале ненамераване последице или нису успеле да испуне своје амбициозне циљеве, углавном због недостатка легитимитета, контекстуалног знања и способности да изграде супстантивне односе са локалним становништвом. Због тога се Босна и Косово сматрају аномалијама, патологијама, негативним изузецима или неуспелим државама. Аутор критикује овај критички дискурс који патологизује ова два случаја (ослањајући се у доброј мери на балканистички дискурс) и покушава да деконструише његову

вредносно-идеолошку пристрасност. Он одбацује концепте неуспеле државе (*failed state*) и изградње државе (*statebuilding*), како би отворио простор за размишљање о Босни и Косову ван ових идеолошких матрица, и нуди перспективу стварања државе (*statemaking*) која је трансисторијска и полицентрична.

У раду „Neoliberal co-optation, power relations, and informality in the Balkan international studies profession“ (ISA's 59th Annual Convention, **M33**), аутори се баве реформама у постсоцијалистичким земљама које су створиле потребу за професионализацијом академије, укључујући и студије међународних односа. Полазе од констатације да су последње две деценије у овим земљама обележене структурним променама које су дале различите резултате. Са становишта капитала, поједини сегменти друштвених наука су постали бескорисни, осим као идеолошки суплементи. У овом неолибералном контексту, академија је постала финансијски и професионално подређена западним епистемичким заједницама – што је довело до „одлива мозгова“ и регрутовања „органских“ интелектуалаца. Потребa за очувањем стечених позиција навела је локалне носиоце моћи да кооптирају међународне стандарде и да спроведу професионализацију која је *симулакрум*, јер су стандарди остали само на нормативном нивоу, док је могућност промене сведена на сферу неформалних мрежа. Према томе, рад покушава да установи кључне чиниоце који доприносе доминацији неформалних односа и мрежа у академским заједницама четири балканске земље, посебно у области међународних односа.

Чаланак „The Balkan ‘Metaconflicts’: Building Nations Instead of Peace(s)?“ (ISA's 57th Annual Convention, **M33**) бави се анализом праксе и дискурса либералне изградње мира у Босни и Херцеговини и на Косову. Како је међународна управа над овим територијама дала углавном незадовољавајуће резултате, аутор наводи да је основни разлог томе епистемичка хегемонија Запада, која је додатно деформисала ова балканска друштва кроз наметање приступа који подсећају на његову колонијалну прошлост. Како је ова управа била углавном илиберална, без локалног легитимитета и демократске одговорности, она је усвојила дискурсе либерализма и европејства не би ли оправдала сопствену улогу пред локалном и светском јавношћу. Све то је створило локални отпор, углавном у форми етнополитике – што је само продубило већ постојеће поделе. Политичке елите, унутрашње и спољашње, уоквириле су ова друштва као „наставак рата другим средствима“, што је даље водило конструисању искључивих етнонационалних идентитета и етничког мира.

У тексту „The Role of Political Elites in the Process of National Identity (Re)construction: The Protracted Conflict in Bosnia and Herzegovina“ (XXVII Convegno SISP, **M33**) аутор покушава да одговори на питање да ли је савремени сукоб у Босни и Херцеговини дуготрајне природе. Он истиче да се сукоб није завршио потписивањем Дејтонског споразума 1995. године, већ само његова насилна фаза. Током две деценије након овог рата, противречности су стекле карактер дубоко укорњеног сукоба или сукоба дугог трајања, где се основне људске потребе конститутивних народа оспоравају. Аутор покушава да потврди ову хипотезу кроз анализу четири идентитетске категорије у наративима босанских политичких елита: државе, нације, рата и геноцида.

Чалнак „Рат који је требало да оконча све ратове - мир у европској науци између 1918. и 1939. године“ (Политички идентитет Србије у глобалном и регионалном контексту, **M63**) представља преглед најважнијих европских научних мировних иницијатива у периоду између два светска рата, укључујући и њихове претходнике с краја 19. и почетка 20. века. У првом делу аутори се баве анализом мировних предлога познатих пацифиста, научника и политичара тог времена, који су били подстакнути искуствима Првог светског рата. Овај део обухвата анализу међународних (мировно образовање и наука о међународним односима) и националних мировних научних пројеката, укључујући и победнице (УК, Француска, итд.) и поражене (Аустрија и Немачка) у Првом светском рату. У другом делу рада, аутори закључују о корелацијама Првог светског рата и развоја науке о миру, о значају међуратних мировних иницијатива и нуде објашњење зашто те иницијативе нису успеле да спрече Други светски рат.

Изборни услови:

Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду је предвиђено да кандидат мора да задовољи минимално два од три изборна услова, при чему се изборни услов сматра испуњеним ако је испуњена најмање по једна одредница из два изборна услова.

1. Стручно-професионални допринос

1.1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи и иностранству

Кандидат Горан Тепшић је био коуредник два зборника радова објављена у земљи:

Тепшић, Горан, Накарада, Радмила, Џуверовић, Немања (ур.), 2016. Интерпретације југословенских сукоба и њихове последице: између суштинског неслагања и дијалога, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд;

Тепшић, Горан, Накарада, Радмила, Васовић, Мирјана (ур.), 2015, Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима, Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, Београд.

1.2. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Кандидат Горан Тепшић је био члан више комисија за израду и одбрану завршних радова на академским мастер студијама (кандидати: Јасмина Усаиновић, Ксенија Маричић, Урош Мамић, Слађан Ранкић, Марта Предић, Исидора Боснић, Његош Дамљановић).

1.3. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

На основу приложене документације, Комисија закључује да је Горан Тепшић у периоду од 2011. до 2019. године био ангажован на следећим научноистраживачким пројектима Универзитета у Београду - Факултет политичких наука и Центра за студије мира: Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, евиденциони бр. 179076), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима (Фондација Бергхоф), Интерпретације југословенских сукоба и њихове последице: између суштинског неслагања и дијалога (Форум ЗФД) и Југоисточноевропски мастер студија мира (Швајцарска државна фондација за науку).

2. Допринос академској и широј заједници

2.1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира

Кандидат је члан Удружења међународних студија (International Studies Association), од 2013. године, и Удружења за студије националности (Association for Studies of Nationalities), од 2018. године.

3. Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

3.1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

На основу приложене документације, Комисија закључује да је Горан Тепшић у периоду од 2011. до 2019. године био ангажован на следећим научноистраживачким пројектима Универзитета у Београду - Факултет политичких наука и Центра за студије мира: Политички идентитет Србије у регионалном и глобалном контексту (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, евиденциони бр. 179076), Етнички стереотипи и национални митови као препреке помирењу у српско-албанским односима (Фондација Бергхоф), Интерпретације југословенских сукоба и њихове последице: између суштинског неслагања и дијалога (Форум ЗФД) и Југоисточноевропски мастер студија мира (Швајцарска државна фондација за науку).

3.2. Руковођење или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Кандидат је члан Удружења међународних студија (International Studies Association), од 2013. године, и Удружења за студије националности (Association for Studies of Nationalities), од 2018. године.

3.3. Учешће у програмима размене наставника и студената

Као студент докторских студија, Горан Тепшић је током 2014. године боравио на Факултету политичких наука Универзитета у Сарајеву, где је спровео истраживање за потребе своје докторске тезе.

3.4. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма

Кандидат је учествовао у изради и спровођењу заједничког регионалног студијског програма - мастер студија мира (Regional Master's Program in Peace Studies) на коме су учествовали Универзитет у Београду, Универзитет у Загребу, Универзитет у Сарајеву и Универзитет у Базелу. Горан Тепшић је учествовао у изради силабуса, организацији и извођењу наставе на Регионалном мастер програму на енглеском језику.

3. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ КАНДИДАТА

Комисија је мишљења да једини пријављени кандидат др Горан Тепшић у потпуности испуњава конкурсом предвиђене услова и да је поднео сву неопходну документацију. Комисија своје мишљење о квалитету кандидата темељи на успешно обављеним студијама, као и на резултатима научно истраживачког и педагошког рада.

Горан Тепшић је од основних до докторских студија показао висок степен посвећености и озбиљности о чему сведочи и континуирано висок просек и највише оцене завршних радова. Од треће године показао је интересовање за Студије мира, предмет на којем је и ангажован, и од тада се систематски бави истраживањем и публикавањем радова из те области. Његов мастер рад, посвећен теорији Јохана Галтунга, једном од оснивача Студије мира, као и докторска теза која се бави постконфликтним заплетима у Босни и Херцеговини су израз његовог доследног академског опредељења. У својој докторској дисертацији кандидат је показао завидно теоријско образовање и аналитичку зрелост, ревитализујући класичне теорије (о људским потребама, сукобима, изградњи државе и мира) на плодноносан начин у анализи дуготрајног сукоба у Босни и Херцеговини. Истовремено, кандидат је уложио велики труд да спроведе замашну анализу примарних извора (узорак је обухватио око

две хиљаде текстова из босанских медија, као и српских и хрватских), чиме је раду дао и емпиријску потку.

Аутор је својим приступом демонстрирао потребу теоријског разумевања и практичног надилажења пост-дејтонског заплета изван доминантних парадигми о дисфункционалним државама као патолошком инциденту, формула о изградњи државе и помирењу након сукоба насталих у другим околностима. Уважавањем међународног контекста и локалних специфичности критичком анализом како учинака спољних управитеља тако и улоге политичких елита у инструментализацији етноидентитета којом се систематски репродукује унутрашњи раскол, На тај начин кандидат је створио могућност за размишљања о могућим разумним корацима ка решењима која не смерају ни опонашању поједностављених формула, ни утопијским замислима радикалних обрта ка хармонизацији. Тиме је уистину дао допринос Студијама мира, као и дугорочној стратегији ненасилног превладавања сукоба дугог трајању у балканском региону.

Горан Тепшић је објавио више радов у домаћим и страним часописима бавећи се, с једне стране, самом дисциплином Студије мира, а с друге, узроцима и последицама сукоба на тлу бивше Југославије. Резултате својих истраживања је излагао и на значјним страним и домаћим скуповима. Као истраживач и организатор скупова обогатио је и рад Центра за студије мира, ФПН. За кратко време, својим радом, прилозима се у широј академској јавности потврдио се као талентован научни радник. Сарадњом на пројектима, као и њихово самостално покретање, омогућило је кандидату и успостављање академских веза у широј, регионалној и међународној, заједници и давање запаженог доприноса

Педагошко искуство је стицао као демонстратор, сарадник у настави и асистент на предмету Студије мира. Учтивошћу, спремношћу да помогне посебно у избору тема, литературе и методолошког приступа, али и захтевима да се поштују академски стандарди говоре о савесности и педагошкој оспособљености кандидата. Она је потврђена и приступним предавњем које су чланови Комисије једногласно оценили највишом оценом.

Кандидат др Горан Тепшић је, по мишљењу Комисије, својим досадашњим стручно-професионалним доприносом академској заједници, испунио све предвиђене изборне услове што га, по мишљењу Комисије, у потпуности чини спремним и способним за рад са студентима у наставничком звању.

4. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР КАНДИДАТА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Комисија са задовољством констатује да кандидат испуњава све услове прописане Законом о високом образовању и актима Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање доцента. Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета политичких наука да Универзитету у Београду предложи кандидата др Горана Тепшића за звање доцента.

У Београду, 24. Јануара, 2020.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Проф. др Драган Симић, редовни професор
Факултета политичких наука, Универзитета у Београду

Проф. др Синиша Таталовић, редовни професор
Факултета политичких знаности, Свеучилишта у Загребу

Проф. др Радмила Накарада, редовни професор
Факултета политичких наука, Универзитета у Београду